

Roman Bartnicki

[Wasza Eminencjo, Najczcigodniejszy Księżę Prymasie...]

Studia Theologica Varsaviensia 44/1, 17-22

2006

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Jego Eminencja
Ks. Kardynał Józef Glemp
Arcybiskup Metropolita Warszawski
Prymas Polski
Wielki Kanclerz UKSW

Wasza Eminencjo, Najczcigodniejszy Księżu Prymasie, Wielki Kanclerzu Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego,

w imieniu Wydziału Teologicznego i swoim własnym pragnę serdecznie pogratulować Waszej Eminencji pięknego jubileuszu dwudziestopięciolecia sprawowania urzędu arcybiskupa metropolity warszawskiego, podziękować za dwadzieścia pięć lat opieki nad Wydziałem Teologicznym oraz złożyć najlepsze życzenia. Wydaje mi się, że jubileusz jest także dobrą okazją do przedstawienia obecnej kondycji Wydziału.

W minionym dwudziestopięciolecu nasz Wydział rozwijał swoje struktury, powiększał liczbę kształconych studentów, wzmacniał kadre pracowników naukowo-dydaktycznych, zwiększał zasoby lokalowe. W 1984 r. zatrudnionych było na Wydziale Teologicznym 38 pracowników samodzielnych (profesorów, docentów, doktorów habilitowanych). Gdy w 1987 r. z Wydziału Teologicznego wyodrębniony został Wydział Kościelnych Nauk Historycznych i Społecznych, 12 pracowników samodzielnych przeszło do pracy na nowoutworzonym wydziale. Na początku lat dziewięćdziesiątych XX wieku było na Wydziale tylko sześciu profesorów z tytułem naukowym i można było obawiać się utraty uprawnień do habilitowania. Liczba pracowników samodzielnych, w tym także profesorów z tytułem, wzrastała jednak w następnych latach, zwłaszcza w związku z przekształceniami strukturalnymi.

Z chwilą utworzenia Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego, z dniem 1 października 1999 r., włączony został do Wydziału Teologicznego Instytut Studiów nad Rodziną, który wcześniej był samodzielnym instytutem działającym na prawach wydziału. Od 1 września 2003 r. w strukturze Wydziału Teologicznego znajduje się

Instytut Teologiczny w Radomiu, przez trzy wcześniejsze lata funkcjonujący jako wydział zamiejscowy.

Obecnie w skład Wydziału Teologicznego wchodzi pięć instytutów, nieproporcjonalnych pod względem struktur, wielkości i zadań (często tak bywa także na innych uniwersytetach).

Trzonym wydziału jest Instytut Teologii, działający w Warszawie. Dzieli się na trzynaście sekcji (Bibliistyki, Teologii Fundamentalnej, Teologii Dogmatycznej, Teologii Moralnej, Teologii Duchowości, Liturgiki, Homiletyki, Katechetyki, Teologii Pastoralnej, Misjologii, Teologii Ekumenicznej, Religiologii, Teologii Kultury). Najmłodszą jest Sekcja Teologii Kultury istniejąca od 1 października 2005 r. W Instytucie Teologii zatrudnionych jest 62 nauczycieli akademickich (w tym 31 pracowników samodzielnych), prowadzących zajęcia dydaktyczne zarówno na studiach magisterskich, jak i w różnych specjalnościach studiów doktoranckich.

Od 1 października 2002 r. funkcjonuje Instytut Edukacji Medialnej i Dziennikarstwa. Prowadzi studia teologiczno-dziennikarskie. Studenci Instytutu powinni poznać podstawową teologię i Kościół, a jednocześnie nabyć umiejętności dziennikarskie. W Instytucie zatrudnionych jest 5 etatowych pracowników naukowo-dydaktycznych (w tym 2 samodzielnych); znaczna część zajęć prowadzona jest przez osoby zatrudnione na umowę o dzieło lub umowę zlecenie.

Instytut Teologiczny w Radomiu jest zamiejscowym ośrodkiem dydaktycznym, z którym ściśle powiązane jest Wyższe Seminarium Duchowne w Radomiu. Zachowuje ono własną osobowość prawną, statut i własny zarząd. Zajęcia dydaktyczne w Seminarium prowadzone są przez pracowników Wydziału Teologicznego; alumni są studentami Wydziału Teologicznego. W Instytucie zatrudnionych jest 22 pracowników naukowo-dydaktycznych (w tym 8 samodzielnych).

Instytut Teologii Apostolstwa z siedzibą w Ołtarzewie istnieje od 1982 r. Prowadzi niestacjonarne studia doktoranckie w zakresie teologii apostołstwa.

Instytut Studiów nad Rodziną prowadzi kierunek studiów nauki o rodzinie. W Instytucie istnieją cztery sekcje (Filozoficzno-Teologiczna Małżeństwa i Rodziny, Psychologiczno-Pedagogiczna Małżeństwa i Rodziny, Biomedycznych Uwarunkowań Rozwoju Człowieka, Społeczno-Prawna Małżeństwa i Rodziny), ale nie wiążą się

one z odrębnymi specjalnościami, tylko z różnymi zakresami prowadzonych badań. W Instytucie Studiów nad Rodziną zatrudnionych jest 29 pracowników naukowo-dydaktycznych (w tym 8 samodzielnych).

Łącznie zatrudnionych jest na Wydziale Teologicznym 118 pracowników naukowo-dydaktycznych (w tym 49 samodzielnych) i 1 pracownik naukowy.

Poczynając od 1972 r. tworzone były punkty konsultacyjne Wydziału Teologicznego, kształcące studentów w systemie zaocznym. Obecnie istnieją one w Płocku (od 1973 r.), Suwałkach (od 1979 r.), Łodzi (od 1988 r.), Tczewie (od 1989 r.). Od 1 października 2004 r. funkcjonuje zamiejscowy ośrodek dydaktyczny w Gdyni.

Wydział Teologiczny zawarł umowę o współpracy w zakresie kształcenia alumnów z następującymi seminariami duchownymi: Archidiecezjalne Seminarium Duchowne w Białymstoku (rok III-VI), Gdańskie Seminarium Duchowne w Gdańsku-Oliwie (rok I-VI) – afiliowane do UKSW, Wyższe Seminarium Duchowne w Łodzi (rok V-VI), Wyższe Seminarium Duchowne w Łomży (rok V-VI), Wyższe Seminarium Duchowne w Płocku (rok I-VI) – afiliowane do UKSW, Wyższe Seminarium Duchowne OO. Franciszkanów w Łodzi-Łagiewnikach (rok III-VI), Wyższe Seminarium Duchowne Stowarzyszenia Apostolstwa Katolickiego w Ołtarzewie (rok I-VI) – afiliowane do UKSW, Wyższe Seminarium Duchowne Towarzystwa Salezjańskiego w Łądzie n. Wartą (rok III-VI), Wyższe Seminarium Duchowne Towarzystwa Salezjańskiego w Łodzi (rok V-VI).

Kandydaci zgłaszający się na Wydział Teologiczny na kierunku teologia w Instytucie Teologii mają do wyboru studia stacjonarne w trzech specjalnościach: teologia ogólna z możliwością uzyskania uprawnień do nauczania religii, misjologia oraz teologia kultury. Mogą wybrać specjalność edukacja medialna i dziennikarstwo w Instytucie Edukacji Medialnej i Dziennikarstwa. W seminariach duchownych mogą studiować w systemie stacjonarnym specjalność kapłańską, w Instytucie Teologicznym w Radomiu – specjalność pastoralno-katechetyczną. W Instytucie Studiów nad Rodziną mogą studiować na kierunku nauki o rodzinie.

Na kierunku teologia obok studiów stacjonarnych (w Warszawie, Radomiu i w seminariach duchownych) istnieją studia prowadzone w systemie niestacjonarnym (w Warszawie, Radomiu, Gdyni

i w punktach konsultacyjnych). Także Instytut Studiów nad Rodziną prowadzi studia stacjonarne i niestacjonarne. Nadal prowadzone są także studia teologiczne w systemie eksternistycznym.

Aż do bieżącego roku akademickiego obok jednolitych studiów magisterskich istniała także możliwość studiowania teologii w systemie dwustopniowym: zawodowe studia licencyjne i uzupełniające studia magisterskie. Stosując się do rozstrzygnięć władz kościelnych na rok akademicki 2006/2007 przyjmowani będą studenci wyłącznie na jednolite studia magisterskie. Na studiach stacjonarnych trwają one pięć lat dla studentów świeckich i sześć lat dla kandydatów do kapłaństwa; na studiach niestacjonarnych sześć lat.

Na Wydziale Teologicznym istnieją czteroletnie studia doktoranckie, prowadzone w systemie stacjonarnym i niestacjonarnym. Pierwsze dwa lata przygotowują do uzyskania kościelnego stopnia licencjata teologii (obowiązuje 20 do 24 godzin zajęć dydaktycznych tygodniowo). Można się specjalizować w biblistyce, teologii fundamentalnej, teologii dogmatycznej, teologii moralnej, teologii duchowości, liturgice, homiletyce, katechetyce, teologii pastoralnej, misjologii, teologii ekumenicznej, religiologii, teologii środków społecznego przekazu, teologii apostołstwa, teologii rodziny.

Wydział prowadzi także studia podyplomowe. W Instytucie Teologii w Warszawie istnieje Podyplomowe Studium Teologii oraz Podyplomowe Studium Katechetyczno-Pedagogiczne (aktualnie zawieszony), w Instytucie Edukacji Medialnej i Dziennikarstwa – Podyplomowe Studium Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej, w Instytucie Teologicznym w Radomiu – Podyplomowe Studium Profilaktyki Społecznej i Resocjalizacyjnej oraz Podyplomowe Studium: Zarządzanie i Organizacja w Ochronie Zdrowia, w Instytucie Studiów nad Rodziną – Podyplomowe Studium Nauk o Rodzinie.

Pod względem liczby studentów Wydział Teologiczny jest największym wydziałem teologicznym prawdopodobnie nie tylko w Polsce (to oczywiste), lecz i w całej Europie. Na kierunku teologia w dniu 30 listopada 2005 r. studentów stacjonarnych było 2018, w tej liczbie 1198 studiujących w Warszawie (bez cudzoziemców), 60 cudzoziemców, 264 studiujących w Radomiu (154 alumnów, 110 świeckich), 496 studiujących w seminariach duchownych (na podstawie umów). Studentów niestacjonarnych na kierunku teologia w dniu 30 listopada 2005 r. było 1475, w tej liczbie 405 studiujących

w Warszawie (bez cudzoziemców), 26 cudzoziemców, 76 studiujących w systemie eksternistycznym, 896 studiujących w punktach konsultacyjnych, 72 w Radomiu. Na kierunku nauki o rodzinie studiuje 388 osób na studiach stacjonarnych i 351 na studiach niestacjonarnych. Na studiach doktoranckich stacjonarnych studiują 304 osoby, a na studiach niestacjonarnych 224. Na studiach podyplomowych studiuje 321 osób. Łącznie na Wydziale Teologicznym studiuje 5081 osób.

Powiększyły się zasoby lokalowe Wydziału, polepszyła infrastruktura. Od początku maja 2005 r. Dziekanat Wydziału Teologicznego ma swoje pomieszczenia w dawnym Rektoracie (3 pokoje: w jednym urzęduje dziekan i prodziekan ds. naukowych i ogólnych, w drugim pracują dwie pracownice, w trzecim jest kierownik dziekanatu), w dawnym Dziekanacie Wydziału Teologicznego (2 pokoje: w jednym urzęduje prodziekan ds. studiów stacjonarnych, w drugim pracuje jedna pracownica) oraz w dawnym pomieszczeniu prorektora ds. rozwoju i studenckich (2 pokoje: w jednym urzęduje prodziekan ds. studiów niestacjonarnych i kierownik Podyplomowego Studium Teologicznego, w drugim pracują trzy pracownice). Sekretariat studiów doktoranckich jest wspólny dla Wydziału Teologicznego i Wydziału Filozofii Chrześcijańskiej (dwa pokoje: jeden dla dwóch kierowników tych studiów, drugi dla wspólnej pracownicy). Jeden pokój w Nowym Gmachu jest do dyspozycji dyrektora Instytutu Edukacji Medialnej i Dziennikarstwa. Tenże Instytut dysponuje Salą Technik Medialnych i jest głównym użytkownikiem pracowni komputerowej z 12 komputerami. W gestii Wydziału jest także Pracownia Studiów i Badań Biblijnych, Pracownia Duchowości Europejskiej, trzy pokoje profesorskie w Łączniku oraz sala profesorska w pokoju nr 421 (do końca lipca br. wypożyczona Centrum Informatyzacji).

Zajęcia dydaktyczne Wydziału Teologicznego odbywają się w Auli im. Jana Pawła II (we wtorki), w tzw. Auli Teologicznej, czyli sali nr 401 przydzielonej Wydziałowi Teologicznemu decyzją Rektora z 20 lipca 1999 r., mieszczącej około 150 osób, oraz w 20 salach w budynkach na Bielanych.

Jesteśmy świadomi tego, że taki stan Wydziału w ogromnej mierze zawdzięczamy Eminencji, Księdzu Prymasowi. Dzięki decyzji Eminencji z 1992 r. o bezpłatnym wydzierżawieniu 2,5 ha terenu na Bielanych Akademii Teologii Katolickiej, możliwa była budowa no-

wego gmachu oraz utworzenie Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego. W 2003 r. Eminencja przekazał ten teren Uniwersytetowi aktem darowizny. Jeszcze w latach dziewięćdziesiątych XX wieku zajęcia odbywały się w niewygodnym, zimnym budynku powojkowym na Młocinach oraz w małych salkach katechetycznych przy warszawskich kościołach; Dziekanat musiał zmieścić się w dwóch, później w trzech małych pokojach. Nie było żadnych innych własnych pomieszczeń. W tych warunkach nie można było przyjmować większej liczby studentów. Obecne zasoby lokalowe są nieporównanie lepsze, a zawdzięczamy je decyzjom Eminencji.

W imieniu Wydziału Teologicznego serdecznie dziękuję Eminencji za opiekę nad całym Uniwersytetem Kardynała Stefana Wyszyńskiego, a Wydziałem Teologicznym w szczególności. Jesteśmy wdzięczni za opiekę duchową, sprawowaną Eucharystią, udział w wielu sympozjach, wsparcie materialne poprzez przekazane Uniwersytetowi tereny na Bielanach. Pragnę też złożyć Eminencji najlepsze życzenia: Bożego błogosławieństwa oraz wdzięczności tak hojnie obdarowanego Uniwersytetu.

Warszawa, 2 marca 2006 r.

Ks. Roman Bartnicki
Dziekan Wydziału Teologicznego